

ИЛЯ ВАРШАВСКИ ПРИЗРАЦИ

Част 0 от „Автомати и хора“

Превод от руски: Цвета Пеева, 1980

chitanka.info

Върна се в къщи, свали обувките си, костюма, бельото и ги хвърли в утилизатора.

Тази процедура всеки път пораждаше у него неприятно чувство. Странна привързаност към вещите. Особено му беше жал да се раздели с обувките. Имаше плоски стъпала и дори ортопедичните обувки едва привечер му ставаха удобни, когато трябваше да ги изхвърли. Но първа точка от санитарните правила изискваше ежедневно да се сменят дрехите.

Взе душ, облече си чиста пижама. Старата заедно с хавлията също отиде в утилизатора.

Няколко минути стоя нерешително пред апаратурата за изкуствен климат. После постави лостчето на надписа „Морски бряг“ и си легна.

Ужасно му се спеше, но знаеше, че и тази нощ, както предишните, няма да може да заспи. Затвореше ли очи, всичко, което бе подтискал през деня в себе си, отново завладяваше мислите му.

Изглежда, все пак бе заспал, защото, когато пак отвори очи, стрелката на светещия циферблат показваше три часа.

Не можеше повече да чака. С разтуптяно сърце отиде при пулта и натисна бутона за повикване.

Появилият се обемен образ на момичето му се усмихна като на стар познат.

— Слушам!

— Дрехите за днес! — каза той с дрезгав глас.

— Микроклимат номер двадесет и шест. Дрехи номер осем или дванадесет.

— Не може ли нещо по-леко?

— Дрехи за работа ли?

— Да.

— В колко часа ще излезете от къщи?

— Сега.

— Ще ви дам комбинезон и пуловер. Навън е още прохладно. В десет часа можете да хвърлите пуловера в близкия утилизатор.

— Добре.

Той отвори вратичките на контейнера и взе пакета с дрехите.

— Какво искате за закуска?

„Сега — помисли си той, — именно сега!“

— Защо мълчите?

— Аз ви обичам.

— Не разбрах какво обичате. Ястията по поръчка са от седем часа сутринта. През нощта мога да ви предложа само това, което го има в програмата.

— Аз ви обичам!

Той направи няколко крачки, но вместо бялата шия с кестенявите къдрици устните му срещнаха пустотата, напоена с леко горчивия мирис на парфюм.

На пулта светна червеният сигнал. Щракайки методично, автоматът отброяваше секундите.

— Времето изтече! Повторете повикването след пет минути.

Образът изчезна. Той вдъхна още веднъж мириса на парфюма и взе да се облича.

Вървеше покрай зданията с тъмни прозорци по безкрайния пуст тротоар. Лампите светваха, щом ги наближеше, а отминеше ли ги, веднага загасваха. Малко ярко осветено пространство отпред и нататък — тайнствен полумрак.

Приближи се до тъмната витрина на магазина, която се обля в ярка светлина, щом фигурата му пресече инфрачервения лъч, падащ върху фотоелемента.

— Имате ли нужда от нещо?

— Не... тоест... да.

— Влезте!

Изкачи се на втория етаж. Образът на русокосата продавачка приветливо му се усмихна.

— Подарък ли ви е нужен?

— Да.

— За жена ли?

— Да.

— Украшения? Цветя?

— Не. Парфюм...

— Кой е любимият й парфюм?

— Не знам... Забравих названието му.

— Няма нищо, ще го открием по каталога. Седнете, моля!

Не бе подозирал досега, че може да съществува такова разнообразие от парфюми. Но все не беше този, който търсеше.

— Избрахте ли си?

— Не.

— Сега ще сменя лентата.

Пак не е този. От острите аромати главата му леко се замая.

— Ето го.

— Дамата ви има отличен вкус. Това са фрагменти от увертюрата към дванадесета симфония на ароматите. Едно шишенце ли?

— Да.

Конвейерната лента изнесе от мрака кутийката с парфюма и спря. Той го отвори и изля на дланта си няколко капки от кехлибарената течност.

— Благодаря! Довиждане!

— Забравихте да вземете парфюма.

— Не ми трябва, отказвам се.

Стоеше пред решетката, отделяща тротоара от автострадата, притиснал длани към лицето си, вдъхвайки тръпчивия мирис на парфюма. Мястото, където той се намираше, беше единственото островче светлина сред заобикалящия го мрак.

По автострадата препускаха автомобили, тъмни и стремителни. Той направи няколко крачки по протежение на решетката. С него се придвижи и светлото петно. Отново се опита да се измъкне от него, но то пак го настигна. Той се затича. Петното го следваше по петите. Струваше му се, че ако попадне там в тъмнината, целият кошмар, който нощем не му даваше да спи, ще изчезне от само себе си.

Прехвърли се през решетката и скочи на шосето.

Вой на сирена. Скърцане на спирачки. Огромен плакат освети нощното небе: „Внимание! Човек на шосето!“ Исполинско лице с гневно стиснати устни стремително се надвеси над самотната фигурка в комбинезон.

— Незабавно се върнете!

— Добре.

Сега освен фенерите, които се запалваха, щом ги приближеше, на всеки сто метра светваха и гаснеха виолетовите сигнали на Службата за наблюдение.

На кръстовището в решетката имаше проход. Той неволно се дръпна назад, когато пред лицето му се хлопна вратичка.

— Автомобилът е на ваше разположение.

— Нямам нужда. Няма... за къде да пътувам.

— Отменяме поръчката. Излезте от зрителното поле на фотоелемента.

Чак сега се сети, че два дена нищо не е ял.

В кабината на автомата го посрещна познатият образ на шишкото с белия калпак на готвач.

— Мога да ви предложи само омлет, кафе и щрудел. Топли ястия се сервират след седем часа.

Протегна ръката си към пулта и изведнъж му се отця. Сега ще натисне бутона и отново ще се извърши повтарящата се вече хиляди пъти процедура. Отначало нещо ще изтрака в автомата, после ще се завъртят многобройните чаркове и на подноса ще се появи поръчаната храна. Ще последва неизменното „приятен апетит“, образът на готвача ще изчезне и той ще дъвче пак в самотата си.

— Добре. Ще взема кафе.

Но вместо да натисне съответния бутон, той отмести щита зад подноса и взе отвътре една от чашките с кафе.

Сигнал за неизправност. Автоматът се изключи от мрежата.

Внезапно кабината се обля във виолетовата светлина на Службата за наблюдение. Появи се строго лице на човек в бяла престилка.

— Кой сте вие?

— Салватор.

— Това нищо не ми говори. Индекса ви?

— Хикс ем двадесет и шест четиридесет и осем дробна черта триста осемдесет и две.

— Сега ще проверя. Поет?

— Да.

— Сто четиридесет и втора улица, блок двеста петдесет и две, апартамент седемстотин и три?

— Да.

— Вие сте на преглед при психиатър. Моля отговаряйте на всички въпроси. Защо не спите по това време?

— Не мога. Страдам от безсъние.

— Отдавна ли?

— Отдавна.

— Вече колко нощи?

— Н-н-не помня.

— Нещо да ви измъчва.
— Да.
— Какво?
— Аз съм... влюбен.
— Тя не ви ли отговаря с взаимност?
— Тя... не може... тя е образ.
— Какъв образ?
— Който се появява в апартамента ми, на пулта за обслужване.
— Сега, една минута! Така! Биоскулптор Ковалски, втора премия на Академията по изкуствата, оригиналът неизвестен. Нима не разбирате, че не може да се обича изображение, което няма дори оригинал?
— Разбирам.
— Тогава какво?
— Обичам я.
— Женен ли сте?
— Не.
— Защо? Някакви отклонения от нормата ли?
— Не... навярно... просто... аз я обичам.
— Ще дам нареждане станцията за обслужване да смени изображението.
— Моля ви се, само това не правете!
— Защо излязохте на шосето?
— Искаше ми се да постоя така в тъмнината. Да погледам звездите на небето.
— Защо повредихте автомата?
— Трудно ми е да ви го обясня. Как ще ме разберете, като и вие сте машина.
— С жив лекар ли искате да говорите?
— Да... май, ще е по-добре.
— Докато не бъде поставена диагнозата, не е възможно. И така, защо повредихте автомата?
— Не обичам автоматите... струва ми се, че пълната ми зависимост от тях унижава достойнството ми.
— Ясно. Трябва да постъпите в болница.
— Не искам.
— Защо?

— Там също има автомати и тези... призраци.
— Какво имате пред вид?
— Ами... изображенията.
— Ще ви настаним в отделение със скрито обслужване.
— Все едно... не мога без нея.
— Без нейния образ ли?
— Да.
— Но нали той е също част от автоматата?
— Знам.
— Добре. Идете си в къщи. Няколко дена ще ви наблюдаваме, а после ще определим лечението. Ще ви извикам автомобил.
— Няма нужда. Ще си отида пеш, само...
— Доизкажете се. Имате някакво желание, което се стеснявате да ми кажете ли?
— Да.
— Говорете.
— Да ме оставите на мира. Нека всичко си остане така, както е било досега. Та аз... съм... също... автомат, само че от по-висш тип, опитен образец, произведен от фирмата „Дженеръл Бионик“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.